

רציונל תכנית הגנים תשפ"א מבית אשכולות חשיבה

"גן המשחקים הקסום"

התקופה בה שוהה הילד בגן משמעותית מאוד לעיצוב אישיותו ודימויו העצמי. אנו מאמינים שהילד הצעיר לומד בכל עת ובכל מקום, מתוך התנסויות מזדמנות ומכוונות וכל חוויה תורמת לתהליך התפתחותו.

המשחק הוא חלק מהסביבה הטבעית של הילדים בגן ועל כן ניתן לנצל "גירוי מזדמן" שכזה לרכישת מיומנויות קוגניטיביות, חברתיות ורגשיות.

ילדים קטנים לומדים בצורה שונה מילדים גדולים או מבוגרים, הם לומדים הרבה יותר בעזרת החושים: השמיעה, המגע והראיה מאשר "בצורה אקדמית". ילדים קטנים לומדים ע"י הפעלה, חקירה וניסוי של דברים מוחשיים. ידוע שצורת החשיבה של ילדים בגילאי 4-6 שונה בצורה משמעותית מזו של הילדים הצעירים יותר. בגיל זה משתנים מכנים של חשיבה כגון: חשיבה אגוצנטרית, המתבטאת בחוסר יכולת להתייחס לאחר, להבין את מניעיו ולהתחלק עמו; חשיבה חד ממדית, המתבטאת בחוסר יכולת להתחשב בו זמנית בשני ממדים; חשיבה בלתי הפיכה, המקשה על היכולת להתייחס לפעולה הפוכה מזו שבוצעה.

השינויים בדפוסי החשיבה מאפשרים לחשוף את הילדים לעקרונות החשיבה הבסיסיים ולהקל עליהם ברכישת מיומנויות החשיבה, שילוו אותם כל חייהם. באמצעות החוויה הנפלאה שבמשחק, אנו מפתחים את יכולתם של הילדים להתייחס לחבר המשחק מולם ואף לנסות ולהבין את כוונותיו. אנו מסייעים להם להתחשב בשני ממדים ולעבור מייצוגים מוחשיים לייצוגים מופשטים יותר. האינטראקציה שנוצרת בזמן המשחק, הרגשות שעולים וההתייחסות המכוונת של המדריך, מסייעים לילד לפתח יכולות חברתיות כמו שיתוף פעולה, עבודת צוות ותקשורת בין אישית. בנוסף, הסיטואציות שמתרחשות בזמן משחק, נותנות ביטוי לרגשות כמו תסכול, אכזבה, גאווה ושמחה.

מטרות

- לסייע לילדים לפתח אמון בעצמם וביכולתם ללמוד.
- לאפשר לילדים להפגין סקרנות ויכולת למקד את תשומת הלב שלהם.
- לאפשר להם לרכוש דרגת יכולת תקשורתית שמספקת אותם באופן אישי.
- לסייע להם לרכוש מיומנויות חברתיות שיאפשרו להם ליצור קשר עם ילדים אחרים ועם מבוגרים.

שכבות גיל

גני טרום חובה וחובה

רציונל

תכנית "גן המשחקים הקסום" משלבת במפגשים פעילויות תנועתיות, הבעה, שימוש בעזרים צבעוניים ואטרקטיביים וכמובן, משחקי חשיבה ייחודיים ומרתקים.

המשחקים המשולבים בתכנית זו מסייעים לפתח אצל הילדים את הדמיון והיצירתיות, מאפשרים להם להתאמן במיומנויות חברתיות כמו לתת או לקחת, לחלוק, להסתדר עם אחרים, להקשיב, לתכנן ולבחון את הרעיונות שלהם.

דרך המשחקים בתכנית, הילדים לומדים על עצמם ועל אחרים ומפתחים תחושה ברורה יותר לגבי איך העולם פועל.

המפגשים מאפשרים לילדים לחוש הצלחה על ידי התמודדות עם אתגרים בתנאים ידידותיים ובטוחים, דבר המחזק את הילד ויוצר בסיס טוב של התמודדות בעתיד. התכנית נכתבה על ידי צוות הפיתוח של אשכולות חשיבה, הכולל גננות, אנשי חינוך ואנשי משחק. **כתיבת התכנית נשענה על ניסיון מצטבר של העברת התכנית בגני הילדים, העמקה בתכנים תיאורטיים ומחקריים הנוגעים לגיל הרך והכרות רבת שנים עם עולם המשחקים.**

מונחים ומושגים מרכזיים

יסודות בפתרון בעיות	יסודות בתכנון
שיפור יכולת המנייה	מיון, ארגון והשוואה
מעבר מהמוחשי למופשט	התמצאות במרחב ומושגים של יחס וכיוון
מושגים חשבוניים	שאלות שאלות והסקת מסקנות
שיתוף פעולה והתייחסות לאחר	התמודדות עם רגשות